

آینین نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری

موضوع

جناب آقای اکبرپور رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور تصویر آینین نامه اجرایی شماره ۱۰۰/۶۹۸۸۲/۹۰۰۰ ۱۳۹۸/۶/۶ مورخ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «احراز عنوان ضابط دادگستری» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایفاد می‌گردد. مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - دکتر محسن محدث شماره ۱۰۰/۶۹۸۸۲/۹۰۰۰ ۱۳۹۸/۶/۶ آینین نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری در اجرای تبصره ۲ ماده ۳۰ قانون آینین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ و اصلاحیه آن و به پیشنهاد وزیر دادگستری «آینین نامه اجرایی احراز عنوان ضابط دادگستری» به شرح مواد آنی است:

فصل اول: تعاریف ماده ۱- معانی اصطلاحات به کار رفته در این آینین نامه به شرح زیر می‌باشد: الف- ضابطان دادگستری: کلیه فرماندهان، افسران، درجه داران نیروی انتظامی آموزش دیده مقامات و مأمورانی که به موجب قوانین خاص در حدود وظایف محول شده ضابط محسوب می‌شوند. ب- کارت ویژه ضابط دادگستری: کارتی است متعددالشکل، حاوی عکس، شماره شناسایی اختصاصی، حوزه محل اشتغال و تاریخ صدور که به دستور دادستان و امضا مقام مجاز سازمان متبوع صادر می‌شود و معرف آن است که صاحب کارت مجاز به انجام وظایف محوله به عنوان ضابط دادگستری می‌باشد.

پ- دوره‌های آموزشی: مجموعه آموزش‌هایی است که برای کسب مهارت‌های لازم و انجام وظایف محوله به عنوان ضابط دادگستری برگزار می‌شود. ت- دادستان: دادستان عمومی و انقلاب حوزه قضایی شهرستان. ماده ۲- فرماندهان نیروی انتظامی حوزه‌های قضایی بخش، شهرستان و استان‌ها و کلیه افسران و درجه دارانی که وظیفه سازمانی آنها مبارزه با انواع جرایم و پیشگیری از وقوع جرم می‌باشد مکلفند با اعلام دادستان دوره‌های آموزشی لازم را زیر نظر مرچع قضایی مربوط طی نموده و کارت ویژه ضابط دادگستری را دریافت کنند. تبصره- صدور کارت مذکور به صورت الکترونیکی بلامانع است.

ماده ۳- مأمورانی که گزارش آنان به موجب قانون به منزله گزارش ضابطان دادگستری است از قبیل مأموران شهرداری و مأموران جهاد کشاورزی و همچنین مأمورانی که در قانون صراحتاً به ضابط بودن آنها اشاره نشده اما قانوناً تکالیفی مشابه ضابطان دادگستری به آنها محول گردیده نظیر بازرسان و کارشناسان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی و بازرسان وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مشمول این آینین نامه نبوده و حسب مورد مشمول قوانین خاص خود می‌باشد.

ماده ۴- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و کلیه نهادهایی که به موجب قانون ضابط محسوب می‌شوند موظفند به تعداد کافی برای انجام وظایف مربوط به امور ضابطان افراد واجد شرایط مورد نیاز را تأمین و در اختیار یگان‌های تابعه در استان‌ها و شهرستان‌های سراسر قرار دهند دادستان‌ها موظفند هر شش ماه یک بار وضعیت ضابطان، کمبودها و نیازهای آنان را برای انعکاس به فرماندهی نیروی انتظامی و سایر مراجع ذیریط به دادستان کل کشور اعلام کنند تا در جهت هماهنگی و پیگیری لازم اقدام شود. فصل دوم: آموزش ماده ۵- معاونت منابع انسانی قوه قضائیه دوره‌های آموزش خاص ضابطان دادگستری را با لحاظ اهداف زیر طراحی می‌نماید: الف- ارتقاء دانش حقوقی؛ ب- توانمندسازی و افزایش مهارت شغلی؛ پ- کمک به افزایش سطح کیفی مرحله کشف جرم در نظام دادرسی کیفری؛ ت- کمک به سرعت و دقت در رسیدگی‌های کیفری؛ ث- آموزش مهارت‌های رفتاری از قبیل رعایت حقوق شهروندی و کرامت انسانی اشخاص؛ ج- آموزش سامانه مدیریت پرونده قضایی (سمپ) در زمینه ورود اطلاعات و مکاتبات مکانیزه با مراجع قضایی؛ ماده ۶- از طریق دوره‌های آموزشی مربوط دانش آموختگان باید به توانایی‌های لازم از جمله موارد زیر نائل گردد: الف- شناخت موضوعات مهم و اساسی حقوق کیفری ماهوی؛ ب- شناخت موضوعات مربوط به صلاحیت و تشکیلات سازمان‌های کیفری؛ پ- توانایی تشخیص نحوه تفکیک جرایم مشهود از غیرمشهود؛ ت- تشخیص نوع وظایف و اختیارات آنها در جرایم مشهود و غیرمشهود؛ ث- توانایی تشخیص مسئولیت‌های کیفری و مدنی ناشی از اعمال زیان‌بار ضابطان؛ ج- توانایی و شناخت لازم جهت همکاری و تعاون با سایر مراجع قضایی در امور کیفری؛ ج- شناخت ادله اثباتی جرم و آثار آن؛ تبصره- تعیین مواد درسی و سرفصل‌های آموزشی به عهده معاونت منابع انسانی قوه قضائیه می‌باشد. ماده ۷- آموزش ضابطان نظامی و صدور کارت برای آنان براساس آینین نامه موضوع تبصره ماده ۴۴ قانون آینین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۳ است. ماده ۸- دادستان مکلف است به طور مستمر دوره‌های آموزش حین خدمت را جهت کسب مهارت‌های لازم و ایفاء وظایف قانونی برای ضابطان دادگستری برگزار نماید دادستان می‌تواند دوره‌های آموزشی ضابطان را به معاونت منابع انسانی قوه قضائیه واگذار نماید. ماده ۹- هر یک از دستگاه‌ها در موارد مصرح قانونی ضابطان خاص خود که وثاقت و مورد اعتماد بودن آنان براساس قوانین و مقررات تعیین صلاحیت شغلی کارکنان مورد تأیید باشد را تعیین و جهت آموزش اولیه به دادستان معرفی می‌نماید. تبصره- با توجه به محدود بودن تعداد ضابطان خاص محل آموزش آنان می‌تواند به صورت تمکرکز در تهران یا مراکز استان‌ها باشد. ماده ۱۰- معاونت منابع انسانی قوه قضائیه می‌تواند برای کسانی که با معرفی دادستان، به صورت حضوری و یا مجازی در برنامه آموزشی ضابطان شرکت و در آزمون مربوط نمره قبولی کسب نمایند گواهی گذراندن دوره آموزش و قبولی در آزمون صادر نماید. ماده ۱۱- مرجع آموزش ضابطان دادگستری می‌تواند به کسانی که در برنامه آموزشی ضابطان شرکت کنند ولی نمره قبولی کسب نمایند دو ماه مهلت دهد تا خود را برای آزمون مجدد آماده کنند و در

صورت قبولي، گواهی گذراندن دوره آموزشی و قبولي در آزمون صادر نماید و در صورت عدم قبولي باید به دستگاه متبع آنان اعلام گردد یا از ضابط بودن آنان صرف نظر شود و یا حداقل پس از یکسال در صورت احراز آمادگی جهت آزمون (سوم) معرفی شوند. فصل سوم: صدور کارت ویژه ضابط دادگستری ماده ۱۲- کارت ویژه ضابط دادگستری پس از احراز وثاقت ضابط و دریافت گواهینامه گذراندن دوره آموزشی زیر نظر مرجع قضایی مربوط و به دستور دادستان توسط نهاد ضابط صادر می شود. ماده ۱۳- نمونه کارت متحدهالشکل ویژه هر یک از ضابطان عام و خاص دادگستری توسط دادستانی کل کشور تهیه و به ضابطان مربوط و دادسراهای سراسر کشور ابلاغ می شود. ماده ۱۴- مدت اعتبار کارت ویژه ضابط دادگستری از تاریخ صدور چهار سال است سازمان های متبع ضابطان برای تمدید کارت باید حداقل دو ماه قبل از اتفاقی اعتبار آن جهت بررسی وثاقت و صدور مجوز تمدید اعتبار آن مراتب را به مرجع قضایی مربوطه اعلام کنند. تبصره ۱- تمدید کارت مذکور منوط به تأیید استمرار وثاقت توسط دادستان است. تبصره ۲- در صورت انتقال ضابط از یک حوزه قضایی به حوزه قضایی دیگر استمرار انجام وظایف ضابطی منوط به تأیید دادستان و صدور کارت مذکور در حوزه جدید خواهد بود. ماده ۱۵- چنانچه ضابطانی که برای آنها کارت ویژه ضابط دادگستری صادر گردیده، قادر شرایط قانونی گرددند به تشخیص دادستان یا رئیس حوزه قضایی بخش نسبت به ابطال کارت آنها اقدام خواهد شد. در صورت اعتراض سازمان متبع ضابط دادستانی کل کشور تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود. تبصره- کارت مذکور در مواردی از بازنیستگی، فوت، اخراج، از دست دادن صلاحیت یا تغییر سمت و انتصاب در شغلی که ضابط بودن آنها متنقی شود باید توسط سازمان متبع فوراً اخذ و جهت ابطال به مرجع قضایی مربوط تحويل شود. فصل چهارم: مسائل اجرایی ماده ۱۶- در راستای تحقق کامل اهداف قانون گذار و همچنین به منظور ایجاد هماهنگی و فراهم کردن زمینه اجرای دقیق و صحیح این آینینه واحد نظارت و ارزیابی آموزش ضابطان دادگستری در دادستانی کل کشور تشکیل می شود دادستان کل کشور مکلف است سالانه گزارشی از فعالیت ها و اقدامات انجام شده و اثربخشی آن تهیه و به رئیس قوه قضاییه ارایه نماید. ماده ۱۷- مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه با هماهنگی دادستان کل کشور و دستگاه های مربوط و رعایت ملاحظات حفاظتی و امنیتی بانک اطلاعات ضابطان دادگستری را به گونه ای که مقامات قضایی مرتبط با ضابطان بتوانند به آن دسترسی داشته باشند در سامانه پرونده قضایی (cms) پیش بینی و ایجاد می نماید. تبصره- ارسال اطلاعات، گزارش ها و مکاتبات ضابطان دادگستری با مراجع قضایی با هماهنگی سازمان متبع از طریق این سامانه انجام خواهد شد. ماده ۱۸- به منظور رعایت ملاحظات حفاظتی و امنیتی کارت ویژه ضابط دادگستری، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران، وزارت اطلاعات، حفاظت اطلاعات، نیروهای مسلح و مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه بدون درج کد ملی و براساس اطلاعات هویت سازمانی آنها به شرحی که توسط دستگاه امنیتی ذی ربط مشخص و معروف می شود صادر خواهد شد. احراز وثاقت و صدور گواهی آموزشی و نظارت بر صدور کارت ضابطان شاغل در ستاد مرکزی دستگاه های مزبور بر عهده دادستان عمومی و انقلاب تهران است و نتیجه به دادستانی کل اعلام می شود. ماده ۱۹- هزینه دوره های آموزشی نظیر حق التدریس، تهیه و تکثیر منابع درسی و همچنین وسائل کمک آموزشی، بنا به پیشنهاد دادستان کل کشور و معاونت منابع انسانی قوه قضاییه در اجرای ماده ۵۶۷ قانون آینین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، همه ساله جهت درج در بودجه کل کشور از طریق معاونت راهبردی قوه قضاییه اقدام می شود. ماده ۲۰- کلیه نهادهایی که طبق قانون ضابط محسوب می شوند مکلفند فهرست افراد دارای شرایط ضابطیت را جهت احراز وثاقت و گذراندن دوره آموزشی ویژه ضابطان دادگستری به دادستان شهرستان با رئیس حوزه قضایی بخش معرفی کنند. نهادهای مذکور پس از صدور کارت ویژه ضابط دادگستری تصویر آن را برای درج در پرونده ضابطان در اختیار دادستان شهرستان با رئیس حوزه قضایی بخش قرار خواهد داد. تبصره- عدم رعایت این ماده و همچنین ماده ۲ این آینینه از مصاديق تخلف از ماده ۳۰ قانون آینین دادرسی کیفری و مشمول ماده ۴۳ آن قانون است. ماده ۲۱- نظارت بر حسن اجرای این آینینه به عهده معاون اول قوه قضاییه است. چنانچه مقامات قضایی و یا دستگاه های ذی ربط در خلال اجرای این آینینه با موارد اختلافی مبهم و یا مسکوت مواجه گرددند که مستلزم اصلاح آینینه باشد، موضوع را به معاون اول قوه قضاییه منعکس و مقام مذکور عندالزوم مراتب را در اجرای تبصره ۲ ماده ۳۰ قانون آینین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ به وزیر دادگستری اعلام می کند. ماده ۲۲- این آینینه در ۲۲ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۶/۱ به تصویب رئیس قوه قضاییه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا است. آینینه احراز عنوان ضابط دادگستری مصوب ۱۳۹۳/۰۶/۳۱ لغو می شود. رئیس قوه قضاییه - سیدابراهیم رئیسی

